

**Міністерство освіти і науки України
Львівський державний університет фізичної культури
імені Івана Боберського
Кафедра гуманітарних дисциплін**

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
на засіданні кафедри
гуманітарних дисциплін
протокол № 1 від 31.08.2023
Зав. каф., к.і.н., проф. Полянський О.А.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНІ ВИМОГИ

З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ІСТОРІЯ УКРАЇНИ»

для бакалаврів I року навчання, спеціальностей: 017 «Фізична культура і спорт», 014.11 «Середня освіта (фізична культура)», 227 «Фізична терапія, ерготерапія», 242 «Туризм», 241 «Готельно-ресторанна справа», 073
«Менеджмент»

© Полянський О.А., Труба Р.І.2023

© Львівський державний університет фізичної культури ім. І. Боберського, 2023

Історія України : екзаменаційні вимоги з навчальної дисципліни для бакалаврів I року навчання, спеціальностей: 017 «Фізична культура і спорт», 014.11 «Середня освіта (фізична культура)», 227 «Фізична терапія, ерготерапія», 242 «Туризм», 241 «Готельно-ресторанна справа», 073 «Менеджмент» / Полянський О.А., Труба Р.І. – Львів : ЛДУФК імені Івана Боберського, 2023. – 7 с.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНІ ВИМОГИ

1. «Історія України» як наукова дисципліна.
2. Джерела та література курсу «Історія України».
3. Археологічна періодизація стародавньої доби історії України.
4. Трипільська культура в історії України.
5. Перші історичні народи на території України.
6. Грецька колонізація Північного Причорномор'я та Криму у VII до н.е. - V ст. н.е.
7. Формування східних слов'ян. Їх суспільний устрій, культура, взаємини з іншими народами.
8. Етногенез українського народу. Походження терміну «Україна».
9. Виникнення Давньоруської держави: антський і дулібський союзи племен. Походження терміну «Русь». Норманська та антинорманська теорії.
- 10.Періодизація Давньоруської держави. Династії Києвичів та Рюриковичів.
- 11.Суспільний устрій та економіка Русі у IX–XII ст.
- 12.Хрещення Русі та його історичне значення.
- 13.Розпад Русі: причини та наслідки.
- 14.Боротьба Русі з кочівниками (X–XIII ст.).
- 15.Міжнародні зв'язки Русі.
- 16.Галицько-Волинське князівство: утворення, розвиток та роль в історії української державності.
- 17.Перший поділ і загарбання українських земель іноземними державами у XIV–XVI ст. Кревська та Люблінська унії.
- 18.Українські землі в складі речі Посполитої: політичний статус, соціально-економічний та духовно-культурний розвиток. Брестська унія.
- 19.Польський, литовський, російський, татарський та єврейський фактори в історії України XIV-XVIII ст.
- 20.Причини та версії виникнення українського козацтва та його роль в історії України.
- 21.Військова організація та військове мистецтво українського козацтва.
- 22.Утворення Запорозької Січі. Військові, господарські та державницькі аспекти її функціонування.
- 23.Козацько-селянські повстання кінця XVI – першої третини XVII ст.
- 24.Причини, характер і періодизація Національно-визвольної війни українського народу під проводом Богдана Хмельницького.

25. Військові дії у 1648-1653 рр. Зборівський та Білоцерківський мирні договори. Битви під Батогом та Жванцем.
26. Утворення Української козацької держави середини XVII ст., її політичний та адміністративно-територіальний устрій. Зміни в соціально-економічному житті.
27. Переяславська угода та Березневі стаття 1654 р. та їх наслідки для України.
28. Політична ситуація в Україні у 50 – 60-х рр. XVII ст. Віленське перемир'я та Гадяцький договір. Конотопська битва.
29. Поділ України на Правобережну та Лівобережну. Андрусівський договір та Вічний мир.
30. Російсько-українські відносини наприкінці XVII – на початку XVIII ст. Полтавська битва. Гетьман Іван Мазепа та його роль в історії України
31. Антиукраїнська політика Російської імперії у 1709–1750-х роках. «Конституція» Пилипа Орлика. Перша Малоросійська колегія. Правління Гетьманського уряду.
32. Україна у др.пол. XVIII ст. Ліквідація російським самодержавством Гетьманщини та Запорозької Січі. Друга Малоросійська колегія.
33. Гайдамацький та опришківський рухи в Україні. Коліївщина.
34. Російсько-турецькі війни др. пол. XVIII – пер. третини XIX ст. й Україна. Азовське, Чорноморське та Кубанське козацтво.
35. Поділи Польщі та їх вплив на черговий перерозподіл українських земель.
36. Політичне становище та соціально-економічний розвиток українських земель в складі Російської імперії наприкінці XVIII – першої половини XIX ст.
37. Політичне становище та соціально-економічний розвиток українських земель в складі Австрійської монархії наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст.
38. Масонський і декабристський рухи в Україні.
39. Національний рух на східноукраїнських землях в першій половині XIX ст. Кирило-Мефодіївське товариство.
40. Національний рух на західноукраїнських землях в першій половині XIX ст. «Руська трійця».
41. Європейські демократичні революції 1848 р. й Україна. Основні досягнення українського національного руху.
42. Скасування кріпосного права та панщини на східно- та західноукраїнських землях
43. Громадівський, народницький; москвофільський, народовський рухи в Україні у другій половині XIX ст.
44. Виникнення, програмні документи й діяльність українських політичних партій наприкінці XIX – на початку XX ст.
45. Український національний рух в час революції 1905-1907 рр.
46. Створення, програмні документи й діяльність молодіжних військово-спортивних організацій «Сокіл», «Січ», «Пласт».
47. Україна у Першій світовій війні.

48. Створення, бойовий шлях та культурно-освітня діяльність Українських Січових Стрільців.
49. Українська революція 1917-1921 рр.: причини, характер, періодизація
50. Утворення Української Національної Ради та Генерального секретаріату, їх функції та політика (березень-листопад 1917 р.).
51. Універсали Центральної ради та їх роль в розбудові Української держави.
52. Проголошення та спроби встановлення радянської влади більшовиками. Перша війна більшовицької Росії проти Української Народної Республіки (листопад 1917 – січень 1918 рр.).
53. Героїзм і трагедія Крут.
54. Брестський мирний договір УНР з Центральними державами: досягнення і прорахунки.
55. Гетьманський переворот (1918) і проголошення Української монархічної держави.
56. Внутрішня і зовнішня політика Української монархічної держави (1918).
57. Створення Директорії, її прихід до влади, програма та діяльність.
58. Друга війна більшовицької Росії проти УНР (1919-1920 рр.). Утвердження радянської влади в Україні.
59. Перший та Другий зимовий походи армії УНР.
60. Варшавський та Ризький мирні договори, їх суть та наслідки для України.
61. Західно-Українська Народна Республіка: виникнення, внутрішня і зовнішня політика.
62. Польсько-українська війна 1918-1919 рр.: суть, основні етапи та наслідки.
63. Акт злуки УНР та ЗУНР (1919): проблеми соборності України.
64. Причини поразки та уроки Української революції 1917 – 1921 рр.
65. Політична та соціально-економічна програма більшовиків в Україні (1917-1921). Політика «воєнного комунізму».
66. Міжнародне становище України після поразки національної революції 1917-1921 рр. Черговий перерозподіл українських земель іноземними державами.
67. Створення СРСР й входження УРСР до її складу. Політичний статус, соціально-економічні й культурні повноваження республіки.
68. Голод 1921-1923 рр. в УРСР. Нова економічна політика.
69. Політика українізації, її суть та результати.
70. Індустріалізація в УРСР: завдання, досягнення та прорахунки.
71. Колективізація в УРСР: причини, здійснення та наслідки.
72. Голодомор 1932-1933 рр. в Україні: причини, суть, наслідки.
73. Масові політичні репресії 20 – 30-х рр. ХХ ст. комуністичного тоталітарного режиму в УСРР.
74. Західноукраїнські землі у міжвоєнний період (1921-1939): політична й духовно-культурна ситуація, соціально-економічний розвиток.
75. Українська Військова Організація й Організація Українських Націоналістів: створення, програми та діяльність.

76. Карпатська Україна у 1938-1939 рр.: створення та боротьба за незалежність.
77. Пакт Молотова-Ріббентропа і його вплив на розв'язання Другої світової війни.
78. Вхідно-західноукраїнських земель до складу СРСР й УРСР. Особливості політики радянської.
79. Масові репресії радянського режиму на західноукраїнських землях у 1939-1941 рр.
80. Німецько-радянська війна 1941–1945 рр. й Україна. Окупація України нацистською Німеччиною.
81. Німецький окупаційний режим в Україні (1941–1944). Його особливості в різних окупаційних зонах.
82. Діяльність радянського підпілля та партизанський рух в Україні під час війни (1941-1944).
83. Створення та боротьба Української Повстанської Армії (1942–1945).
84. Акт відновлення української державності: 30 червня 1941 р.: проголошення та наслідки.
85. Українська дивізія «Галичина»: особливості створення й участь у бойових діях.
86. Завершальний етап німецько-радянської війни й звільнення України від німецької окупації (1943-1944).
87. Наслідки Другої світової війни для України: людські, матеріальні й моральні втрати.
88. Особливості процесу відбудови народного господарства України у повоєнні роки (1945-1953).
89. Голод 1946-1947 рр. в УРСР: причини та наслідки.
90. Повоєнні адміністративно-територіальні зміни в УРСР (1945–1954); Україна в системі міжнародних відносин. Зовнішньополітична діяльність УРСР.
91. Суперечливий характер суспільно-політичного життя в УРСР (1945–1956). Боротьба радянського режиму з українським націоналізмом та космополітизмом.
92. Особливості радянської західних областей УРСР (1944–1956). Ліквідація Української греко-католицької церкви. Боротьба радянського режиму з УПА та підпіллям ОУН.
93. УРСР в період десталінізації (1956–1964). «Хрущовська відлига».
94. УРСР в період неосталінізму та «Брежнєвського застою» (1964–1985).
95. Політика русифікації України: суть та наслідки.
96. Дисидентський та правозахисний рухи в Україні. Шістдесятники.
97. «Горбачовська перебудова» та її вплив на суспільно-політичні та економічні процеси в УРСР.
98. Активізація національного руху в Україні: проблеми екології, мови, історії. Створення та діяльність Народного руху України й інших національних інституцій.

99. Вибори до Верховної Ради СРСР та УРСР. Демократичний блок й Народна Рада. Декларація про державний суверенітет України (1990).
100. Акт проголошення незалежності України (1991). Грудневий (1991) референдум та вибори Президента України.
101. Проблеми політичного, соціально-економічного та духовно-культурного розвитку незалежної України (1991–2004).
102. «Помаранчева» революція 2004–2005 рр.: причини та результати.
103. Українська «революція Гідності» 2013-2014 рр.: причини, хід та результати.
104. Російська окупація Криму та спроби захоплення Донбасу.
105. Російсько-українська війна – Війна за Життя (2014–2022 рр.): періодизація

ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Бойко О. Д. Історія України: навч. посіб. / О. Д. Бойко. – 6-те вид., доп. – К.: Академвидав, 2016. – 720с. https://ftfsite.ru/wp-content/files/istorija_ukrajiny_bojko.pdf
2. Грицак Я. Нарис історії України. Формування модерної української нації XIX–XX ст. / Я. Грицак. – К., 2019. – 656 с. <http://history.franko.lviv.ua/PDF%20Final/Grycak.pdf>
3. Енциклопедія історії України: у 10-ти т. / редкол.: В.А. Смолій (голова), Я.Д. Ісаєвич, С.В. Кульчицький [та ін.]. – К.: Наукова думка, 2005–2018. <http://resource.history.org.ua/item/0001124>
4. Пасічник М. Історія України: розвиток державності та культури : [навч. посіб. для студентів ВНЗ] / М. С. Пасічник. - Вид. 3-є, допов. - Львів : Укр. акад. друкарства, 2016. - 415 с.
5. Плохій С. Брама Європи. Історія України від скіфських воєн до незалежності. К., 2015. http://chtyvo.org.ua/authors/Plokhii_Serhii/Brama_Yevropy_Istoriia_Ukrainy_vid_skiifskykh_voien_do_nezalezhnosti/
6. Полянський О., Труба Р. Історія України: [навч. посіб. для сем. занять для студ. неіст. спец. ВНЗ] / Олег Полянський, Руслана Труба. – Львів, 2011. – 468 с <http://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/3447/1/Poljanskyy%20O.%2c%20Truba%20R..pdf>
7. Революція Гідності: методичні матеріали. К., 2015. 46 с. https://don.kyivcity.gov.ua/files/2015/11/13/2015_metodichka_reviluciya_gidnosti_4.pdf
8. У кігтях двоглавих орлів. Творення модерної нації. Україна під скіпетрами Романових і Габсбургів.– Харків, 2016. – 352 с.
9. Час народів. Історія України XIX століття: Навчальний посібник / За заг. ред. М. М.Мудрого. – Львів, 2016. – 408 с. – Режим доступу: http://chtyvo.org.ua/authors/Mudryi_Marian/Chas_narodiv_Istoriia_Ukrainy_XIX_st_olittia/

Додаткова

1. Історія України : А-Я : енцикл. довід. / упорядкув. та наук, ред.: І. Підкова, Р. Шуст, І. Гирич. НАН України. Інститут історії України. - К.: Генеза, 2008. - Вид. 3 доопр. і доповн. - 1520 с.
2. Історія України / за ред. В. Смолія. – 3-тє вид., доп. й перероб. - К.: Альтернативи, 2002. – 471с.
3. Історія України / кер. авт. кол. Ю. Зайцев. – Вид.4-те. – Львів: Світ, 2003. – 520 с.
4. Історія українського козацтва: Нариси: у 2 т. / редкол.: В. А. Смолій [та ін.]. – К.: Києво-Могилянська академія, 2006. – Т. 1. – 800 с.; – 2007. – Т. 2. – 724 с.
5. Мицик Ю. Історія України : навч. посіб. / Ю. Мицик, О. Бажан. – К. : Кліо, 2015. - 677 с.
6. Остафійчук В. Історія України: сучасне бачення: навч. посіб. / В. Остафійчук. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К.: Знання-Прес, 2006. – 422с.
7. Полянський О. Західна Україна у двох революціях: 1848–1918. Тернопіль: Джура, 1998. 52 с.
8. Полянський О. Валентин Мороз: постать на тлі епохи // Мандрівець. 2009. № 6. С. 83–88.
9. Полянський О. Українська національна революція 1917–1920 рр. в історичній концепції Валентина Мороза // Україна : культурна спадщина, національна свідомість, державність. Л., 2009. Вип. 18. С. 682–693.
10. Полянський О. Історичні силуети. Тернопіль: ЛЛЄЯ, 1998. 128 с.
11. Полянський О. Курс лекцій з історії України. Остання чверть XVIII – середина XIX ст. Тернопіль: Підручники і посібники, 2004. 192 с.
12. Полянський О. Армія нескорених. До 60-річчя УПА. Тернопіль: Підручники і посібники, 2002. 48 с.
13. Полянський О. Український рух Опору в 1921 – 1939рр. Тернопіль: Підручники і посібники, 2004. 64с
14. Русь «після Русі». Між короною і булавою. Українські землі від королівства Русі до Війська Запорізького / [В. М. Горобець та ін.]. Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2016. - 351, [16] с. (Історія без цензури).
15. Таїрова-Яковлева Т. Повсякдення, дозвілля і традиції козацької еліти Гетьманщини. К., 2018. 184 с.
16. Тіні згаданих предків. Від склавинів до русинів. Прадавня Україна, Русь і походження українців / [Михайло Відейко та ін. ; упоряд. Кирило Галушко]. Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2016. 351, [16] с. (Історія без цензури).
17. Яковенко Н. Нарис історії середньовічної та ранньомодерної України / Н. Яковенко. – 2-ге вид., перероблене та розшир. – К.: Критика, 2005. – 584 с. <http://history.franko.lviv.ua/PDF%20Final/Jakovenko.pdf>
18. Гай-Нижник П. Російсько-українська війна – Війна за Життя (2014–2022 рр.): періодизація // Українознавство. – 2022. – №1. – С.51–76.